

Zygmunt Ziątek

"Juliusz Kaden Bandrowski", Michał Sprusiński, Kraków 1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/44, 195

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ SPRUSIŃSKI Michał: Juliusz Kaden Bandrowski. WL. Kraków 1971 s. 342, tabl. 9, ilustr., portr., zł 60,-

Monografia życia i twórczości Juliusza Kadena Bandrowskiego, poczynając od lat pobytu pisarza w Belgii /1910-1914/. W odróżnieniu od cząstkowych opracowań krytycznych przedwojennych i tuż-powojennych autor zwraca niewiele uwagi na polityczny aspekt twórczości Kadena /stosunek do polityki traktuje jako pewną właściwość literacką jego utworów/, zajmując się przede wszystkim właściwościami narracji, stylu, kompozycją postaci jego utworów, a więc tym wszystkim, co określa ich wartość literacką. Właściwości stylistyczne prozy Kadena wywodzi z opozycji wobec tradycji młodopolskiej; parodystyczne i sycerskie skłonności tego stylu wiąże z wymogami powieści politycznej. Zamierzeniem końcowym autora jest próba ustalenia miejsca tej twórczości w przemianach prozy XX-wiecznej, jej sensu społecznego, wybiegającego poza przejściowe układy polityczne.

BP/44/107

Z.Z.

/II/ WYKA Kazimierz: Wędrując po tematach. T. 1. Czasy, t. 2. Puścizna, t. 3. Łuzy. WL. Kraków 1971 s. 344, nlb. 4 + 439, nlb. 4 + 569, nlb. 3, zł 150,-

Zbiór szkiców podzielony tematycznie na trzy tomy. Tom I, "Czasy", zawiera eseje - pisane w większości w okresie okupacji, tuż po wojnie i w latach 1957-1959 - dotyczące różnych aspektów doświadczenia ostatniej wojny - społecznych, duchowych, kulturalnych. Autor odnosi je do dalszej i bliższej historii, starając się zrozumieć miejsce wojennego kataklizmu w perspektywie dziejów kultury polskiej. Tu m.in.: "Gospodarka wyłączona", "Wrzesień", "Dwie jesienie". - Tom II, "Puścizna", to portrety krytyczno- i historycznoliterackie poświęcone w większości pisarzom niedawno zmarłym, którzy utrwaliли się w najświeższej tradycji kulturalnej. Wyka dąży tu do odkrycia podstawowej cechy osobowości twórczej pisarzy. Tematami tych szkiców są m.in. Mach, Przybóś, Pruszyński, Staff, Tuwim, Gałczyński, Dąbrowska, Grzymała-Siedlecki, Tetmajer, Wyspiański oraz "Piosenka umarłego" Tuwima i "Siostry" Conrada. - Tom III, "Muzy", zawiera prace przeważnie pisane ok. 1970 r., poświęcone filmowi, rzeźbie i malarstwu. Tom ten jest wyrazem stanowiska autora, przeciwstawiającego się tendencji do wąskiej specjalizacji humanistów.

BP/44/108

Z.Z.